

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

II. De Successione in bonis ipsorum Beneficialibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

sine consanguineis decedentis bona devolventur ad Fiscum Ecclesie loci, in quo est versatus, & arbitrio Episcopi in Pias causas impenduntur, Panormit. in c. Ad hoc cit. Molina *disp.* 164. n. 20. & Barbosa in c. 1. n. 2. in fine: nec immerito; cum etiam laico consanguineos & uxorem non habenti in bonis, tanquam vacantibus, succedat Fiscus Secularis, l. 1. l. Vacantia

4. C. de Bonis vacant. §. 1. §. 2. ff. de Jure Fisci. Huic tamen Ecclesie juri derogatum est in multis provinciis, in quibus clericorum intestatorum & consanguineos non habentium bona Patrimonialia fiscus secularis apprehendit, Ecclesiasticò exclusò & facile acquiescente, si Ecclesiarum intuitu quaesita ab illo intacta forent.

19. Haec tamen de bonis Patrimonialibus, quibus quasi Patrimonialia, utpote personae potius, quam Ecclesie intuitu quaesita, æquiparari, ex Tit. 25. n. 19. constat. Unde, sicut illa, sic etiam hæc à clericis intestatis ad legitimos hæredes deferri, rectè tradit Canisius in c. 1. cit. n. 51.

ARTICULUS II.

De Successione in bonis ipsorum Beneficialibus.

SUMMARIUM.

21. In his clerico intestato succedit Ecclesia,
22. Una vel plures, quarum fuit beneficiatus:
23. Seclusò privilegio & consuetudine.
24. De jure Spoliatorum Papæ,
25. Et aliquando inferioribus competente.

26. Consuetudinem consanguineis illa deferentem damnantur,
27. Et approbantur verior Opin.
28. Monitum Clericis salubre,

Superfunt bona Clericorum Beneficialia, sive intuitu Ecclesie quaesita: quæ, clericò mortuò, de legitimis hæredibus exclusis, remanere debent penes propriam Ecclesiam, can. Quoniam 2. *disp.* 75. c. 1. §. 1. fin. de Pecul. cleric. c. Cum in officio, & c. Relatum 12. de Testam. hoc autem penes Collegium clericorum seu conciliorum: vel, si clericus defunctus bona sive reditus à collegio separatos possidet, penes ipsius in Ecclesia vel beneficio locum cessorem, vg. Episcopum, parochum vel similem alium. c. fin. de Offic. Ordin. 6. Vallens, ad hanc Rubr. n. 6. & illud Engel n. 23. Si verò iste beneficium fuit Ecclesiarum diversarum, relicta ab eo hujusmodi bona, quando non appareat, cujus Ecclesie Beneficio proveniant, inter illas, habità ratione fructuum à singulis perceptorum, sunt dividenda; ut illi plus relinquendum sit, à qua plus percepit, c. cit. in fine, ubi Barbosa n. 10. Similis divisio faciendà inter Ecclesiam & hæredes est, quando clericus præter beneficium habuit patrimonium, & aliunde non constat, an ab ipso relicta ad patrimonium, aut beneficium spectent, Vivianus in c. Relatum cit. in fine, ut dictum est Tit. 25. num. 47.

Ab his tamen Juris Ecclesie communis definitionibus, quantumvis, sicut perspicua, ita æquissima sint, cum tempore multum variæque est recessum. Et imprimis quidem jure speciali Privilegii vel Consuetudinis legitime præscriptæ, sicut Ecclesie & beneficii vacantis, sic ab illius Rectore vel beneficiato relicta bona ad Prælatum vel aliam personam Ecclesiasticam

stificam spectare posse, omnino exploratum est ex *c. fin. cit. V. Nisi de Specialibus de Offic. Ord. in 6. Barbosa in c. cit. n.*

3. Dein: quia bona Clericorum, quæ verè aut quali Patrimonialia non sunt, & non spectant ad domesticam suppellectilem, ut arca, mensa, sedilia, doctia vacua & similia: vel ex beneficiis aut pensionibus, redditus majores quàm triginta aureorum de Camera non habentibus, relicta sunt, tanquam Spolia Sedi Apostolicæ ejusque Camerae reservantur *Constitutionibus Julii III. Pauli III. & IV. Pii IV. & V. teste Navarro Comment. de Spoliis §. 14. & Canisio in c. 1. n. 50. qui tamen monet, distictum summorum Pontificum de Spoliis Constitutiones usu non receptas in Germania nostra. In istis tamen superioribus Provinciis alibi bona Clericorum, quæ Patrimonialia esse non constat, ab Episcopis aliisque collatoribus Spoliorum nomine vindicari solent. In inferioribus autem sive Provinciis Belgicis iisdem intestatis in mobilibus intuitu Ecclesiæ quæsitis, Capitula sive Episcopos succedere, notat Valens. ad hanc Rubric. n. 7. Demum; quia ex privilegio Apostolico iisdem ab intestato succedere consanguineos posse, res certa apud omnes*

26. Dubium autem & controversia ingens est, an hi illis succedere in bonis Beneficialibus etiam valeant vi Consuetudinis, hanc enim, tanquam irrationabilem & corruptelam, impugnant *cit. Navarro de Reddit. Eccles. q. 3. monito 11. n. 3. Canisius l. cit. n. 84. & alii adversus Consuetudinem de ejusmodi bonis testandi ad Rubric. preced. n. 37. relati. Contrà cum Covarruvia & aliis ibid. n. 38. pro eadem Consuetudine allegatis, eam tanquam validam defendunt Molina *Tract. 2. de I. & I. disp. 147. n. 28. Sarmiento p. 2. de Reddit. cap. 6. n.**

1. Petr. Barbosa in *l. Divortio pr. ff. Soluto matr. p. 2. n. 65. Oliva de Foro Eccles. p. 2. q. 30. n. 1. & Zæsius ad hanc Rubric. n. 4.*

27. Ex quorum pugnantibus Opinibus, sicut probabilem utramque, sic probabiliorē censo ac præfero posteriorē; etsi, sicut *l. cit. n. 39. de testandi*, sic quoque de intestatis succedendi Consuetudine, an ita, ut aliqui volunt, latè saltem in Germania pateat, non parùm ambigam. Sed utcumque hoc sit, iisdem rationum momentis, quibus de bonis Beneficialibus testandi, clericis intestatis in iis succedendi Consuetudo suadetur, &

Confirmatur primò ex *c. Cum tibi 18. junctâ Glosâ in Casu, de V. S. & Extravag. 2. Joan. XX. de Electi.* quorum textuum priori hujusmodi Consuetudo, dum contra eam concessum privilegium latè interpretandum, asseritur sine ulla illius reprobatione, non obscurè à Papa sustinetur saltem, ubi adversus eam privilegium non est concessum: posteriori permittitur Consuetudo, vi cujus beneficii vacantis fructuum pars aliqua ad unum, duos vel plures annos pertineat ad defunctum; ac proinde etiam, ut ab hoc ex Testamentaria vel Legitima successione ad consanguineos devolvantur, saltem si ea sit tanti temporis, cujus initii memoria non existit, ut *in c. Cum in officiis 7. de Testament. observat Covarruvias n. 26.* Secundo, paritate cum Consuetudine testandi; cum enim argumentum ab Expresso ad Tacitum Jure validum sit, per ea, quæ tradit Everard. *Legal. arg. loco 27. n. 1.* Consuetudo validum reddere poterit, sicut beneficii testamentum sive dispositionem ad causas prophanas expressam, sic etiam tacitam; ut eo ipso, quòd quis intestatus decedat, relicta ab ipso bona hi vel illi hæredes

T t t 3 confe-

- consequantur, ut arguit Molina *cit. n. 28.* Tertio; quia tali Consuetudine permixta evitantur plurimae lites aliaque gravia incommoda, provenientia ex incertitudine, an bona relicta Patrimonialia, an aliunde personae vel Ecclesiae intuitu sint quaesita. Quarto; quia hujusmodi Consuetudo in Gallia, Regno Castellae & alibi de facto viget, testibus *cit. Petr. Barbosa n. 6. Oliva n. 1. & praesertim Covarruvia n. 27.* qui tamen clericos ipsos salubriter hortatur; ut tam gradus, in quo per sacram Ordinationem constituti sunt & officii sui, quam Ecclesiasticae in se benignitatis liberalitatisque memores, Ecclesiarum & beneficiorum suorum intuitu quaesita bona pias in easdem, in pauperes, caeterasque Pias causas largitionibus impendendo, animarum suarum salutem consulere & aliis Fidelibus exemplum praelucere studeant; ne opes, quas ipsis, dum vivunt, in has non largientibus, non capit Christus, rapiat Fiscus; aut, isto non absorbente, beneficiorum non raro immemores & plerumque ingrati consanguinei abluant.
33. *Ejus capacem professo Monasterium succedit,*
 34. *Etiā in bonis adventitiis,*
 35. *Usufructu tamen in his remanente patri;*
 36. *Et, si quem ipse habuit, ad Monasterium transeunte,*
 37. *Eidem Monasterium succedit in fundo, cujus capax est;*
 38. *In emphyteusi, alienari vetitatio potentior;*
 39. *Et aliquando ad tempus in Majoratu.*
 40. *Non etiam in jure Retractionis Consanguinitatis;*
 41. *Licet presentandi jus acquirat.*
 42. *Res professo delatas Monasterium mediate secundum aliquos;*
 43. *Verius immediate acquirunt,*
 44. *Aut, proferentem cogit ad acceptationem,*
 45. *Ejusque volentis descentum supplet.*
 46. *Legitimam filio Religionem professus pater,*
 47. *Et huc filius professus debet;*
 48. *Eamque praestat post professionem in Religione successioni incapax;*
 49. *Imò etiam in capaci emissam,*

ARTICULUS III.

De Hæredibus Novitiorum & Professorum Intestatorum.

SUMMARIUM.

29. *Novitius de bonis liberè testatur.*
 30. *Ei intestato secundum aliquos Monasterium;*
 31. *Verius proximiores consanguinei succedunt.*
 32. *Qui & professo Religionem, successioni incapax.*

A Religiosi Ordinis Novitius bona sua testamento, donatione, aut cessione alia in Monasterium, consanguineos, aliosve pro sua voluntatis arbitrio transferri posse, DD. unanimis & Tit. 31. a. n. 46. declarant sententia est.

Non etiam, an & quis ei, sine testamentaria aliaque dispositione decedenti, succedat; cum non desint, qui cum Ant. de Butrio in c. In praesentia §. de Probat. n. 44. Decio ibid. n. 284. Claro §. Testamentum q. 28. n. 6. ejus bona Monasterio addicant, hæredibus ab intestato venientibus exclusis; quod ex natura, No-